

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEYNEL EMRE'YE AİT 7/42438 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde gübre üretiminde kullanılan hammaddelerin (amonyak, doğalgaz, fosfat kayası, fosforik asit) yaklaşık %90'ı ithal edilmektedir.

Ülkemizde gübre fiyatları; dünya gübre fiyatları ve hammadde fiyatları ile döviz kuruna göre serbest piyasa koşullarında belirlenmekte olup küresel emtia piyasalarında yaşanan gelişmelere paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatlarında artışlar ve gerilemeler yaşanmaktadır.

Dünyada gübre üretiminde kullanılan üre gübresinin %52'si, gübre hammaddesi olan amonyağın %34'ü ve fosfatlı gübrenin %20'si Umman, Mısır, İran, Katar vb. Ortadoğu ülkelerinden karşılanmaktadır.

Bakanlığımızca, bölgede savaş riskinin ortaya çıkması ile birlikte sektörle koordineli bir şekilde çalışmalar yürütülmüş olup gübre firmalarınca, tarımsal üretimde ve sanayide kullanılmak üzere gübre ve gübre hammadde tedarikleri yapılarak üreticilerin bu mevsim itibarıyla ihtiyaç duyacağı gübre stokları yeterli seviyeye ulaştırılmıştır.

Güzlük ekilişler için üst gübre, yazlık ekilişler için ise taban gübresinin yoğun olarak kullanıldığı ilkbahar dönemi içerisinde gübre fiyat artışlarının kontrol edilmesi amacıyla alınan tedbirler aşağıda sıralanmaktadır;

- İlk etapta alternatif ülkelerden uygun fiyata üre gübresi temininde %6,5 olan gümrük vergisi kaldırılmıştır.
- Amonyum sülfat, kalsiyum amonyum nitrat, amonyum nitrat, diamonyum fosfat (DAP), 20.20.0 kompoze gübresi ve diğer kompoze gübrelere %6,5 olan gümrük vergisi de tüm ülkeler için kaldırılmıştır.
- Gübre üretiminde hammadde olarak kullanılan kükürt ihracatına kısıtlama getirilmiştir.
- Ülkemizin ihracat kapasitesine sahip olduğu amonyum nitrat, kalsiyum amonyum nitrat ve amonyum sülfat gübrelere yanarda antrepolarda bulunan üre gübresinin ihracatı durdurularak bu ürünlerin yurt içinde kullanılması için tedbirler alınmıştır.
- Kurulu yerli üretim kapasitemizi kullanmak ve daha uygun fiyatla gübreye ulaşılması amacıyla 2016 yılından itibaren kullanımı yasaklanan amonyum nitrat gübresinin tarımda kullanılmasına izin verilmiştir.

Ayrıca, gübre ve gübre hammaddelerinin alternatif ülkelerden temini amaçlı görüşmeler sürdürülmektedir.

2025 üretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan Tarımsal Üretim Planlaması ve bu planlama ile entegre şekilde yürürlüğe konulan Yeni Destek Modeli kapsamında destekler;

- Temel Destek,
- Planlı Üretim Desteği
- Üretimi Geliştirme Desteği

olmak üzere üç ana başlıkta toplanmıştır.

Temel Destek ile Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilerin, yetiştiriciliğini yaptığı tüm ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanmaktadır. Yetiştirilen ürünler planlama kapsamında ise üreticilere temel destekle birlikte verilecek ilave planlama desteği ile mazot maliyetinin %100'ü ve gübre maliyetinin %50'sinin karşılanması

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hedeflenmiştir. Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenmektedir.

Bununla birlikte Üretimi Geliştirme Desteği kapsamında, verim ve kaliteyi artırmak amacıyla sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları ve katı organik-organomineral gübre destekleri ilave olarak verilmeye devam edilmektedir.